

Mihaela Daniela Cîrstea • Ioana Hristescu
Carmen Iosif • Adina Papazi • Laura Raluca Surugiu

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA A VII-A

- unități de învățare
- teste inițiale și finale
- propuneri de subiecte pentru teză
- teste de autoevaluare

Cuprins

Cuvânt-înainte	3
Teste inițiale (1–5)	5
UNITATEA 1:	
CARTEA – OBIECT CULTURAL. SINTAXA. FIȘA DE LECTURĂ	15
I. Cartea – obiect cultural.	15
II. Sintaxa.	18
III. Fișa de lectură	24
UNITATEA 2:	
STRUCTURA TEXTULUI EPIC. VOCABULARUL. ALCĂTUIREA PLANULUI UNEI LUCRĂRI PE O TEMĂ DATĂ	28
I. Structura textului epic	28
II. Vocabularul	32
III. Alcătuirea planului unei lucrări pe o temă dată	36
UNITATEA 3:	
STRUCTURA TEXTULUI LIRIC. FONETICA. CEREREA	39
I. Structura textului liric.	39
II. Fonetica.	45
III. Cererea	50
UNITATEA 4:	
FIGURI DE STIL, VERSIFICAȚIE. PREZENTAREA UNUI EVENIMENT CULTURAL. SUBSTANTIVUL.	52
I. Figuri de stil, versificație.	52
II. Prezentarea unui eveniment cultural.	57
III. Substantivul.	57
UNITATEA 5:	
NUVELA. VERBUL. REZUMATUL	70
I. Nuvela.	70
II. Verbul.	74
III. Rezumatul	82

UNITATEA 6:	
IMNUL. ADJECTIVUL. SEMNIFICAȚIA TITLULUI	87
I. Imnul.	87
II. Adjectivul.	95
III. Semnificația titlului.	101
UNITATEA 7:	
TEXTUL POPULAR. PRONUMELE. NUMERALULUL. COMENTAREA UNOR SECVENȚE DIN TEXTELE STUDIAȚE	103
I. Textul popular.	103
II. Pronumele.	108
III. Numeralul.	114
IV. Comentarea unor secvențe din textele studiate	118
UNITATEA 8:	
BALADA POPULARĂ. PĂRȚI DE VORBIRE NEFLEXIBILE. DESCRIEREA UNOR PERSONAJE SAU PERSOANE CONSIDERATE DREPT MODELE ȘI MOTIVAREA OPȚIUNILOR	121
I. Balada populară.	121
II. Părți de vorbire neflexibile	125
III. Descrierea unor personaje sau persoane considerate drept modele și motivarea opțiunilor.	130
UNITATEA 9:	
BALADA CULTĂ. SUBIECTUL. PREDICATUL. CARACTERIZAREA DE PERSONAJ	135
I. Balada cultă.	135
II. Subiectul.	142
III. Predicatul.	146
IV. Caracterizarea de personaj	151
UNITATEA 10:	
TEXTE NONLITERARE. ATRIBUTUL. COMPLEMENTUL. COMPUNERI NARATIVE/DESCRIPTIVE. INSERAREA DIALOGULUI ÎN COMPUNERI	157
I. Texte nonliterare.	157
II. Atributul.	161
III. Complementul.	166
IV. Compuneri narative/descriptive.	171
V. Inserarea dialogului în compuneri.	173
TESTE FINALE (1–4)	181
Subiecte de teză. Semestrul I.	191
Subiecte de teză. Semestrul al II-lea.	205

Cuvânt-înainte

Ne-am propus ca prin intermediul caietelor de exerciții pentru clasele V–XII să oferim elevilor și profesorilor un auxiliar util, unitar, care să le fie de ajutor începând cu primii ani ai învățământului gimnazial și terminând cu ultima clasă de liceu. Considerăm oportună realizarea unor culegeri care să fie folosite alături de manuale în procesul de învățare de zi cu zi, deoarece se oferă un instrument constant de lucru atât individual, cât și la nivelul clasei. Materialele pe care noi le propunem sunt în concordanță cu programele școlare în vigoare, iar itemii sunt formulați în acord cu cerințele standard de evaluare.

Am dorit ca prin culegerile noastre să le oferim elevilor și posibilitatea de a descoperi frumusețea și valoarea literaturii române, prin alegerea unor texte-suport care nu apar în manualele alternative din prezent. În acest fel sperăm să le redeșteptăm elevilor pasiunea de a citi, de a se apropia de textul literar cu plăcere, dincolo de dorința firească de altfel, de a obține rezultate bune la școală și la examenele naționale.

Fiecare culegere cuprinde un număr generos de texte, diversificate din punct de vedere al tematicii și al tipului de scriitură, care pot fi lucrate de elevi fie împreună cu profesorii lor pentru fixarea cunoștințelor, fie individual pentru obținerea performanței. Lor li se adaugă, în cazul caietelor de la gimnaziu, variate exerciții de gramatică, cu grad diferit de complexitate, iar în cazul caietelor pentru liceu, propuneri de redactare a textelor argumentative și a unor eseuri structurate sau libere.

De asemenea, sunt cuprinse modele de teste inițiale și finale, propuneri de subiecte de teze, iar în cazul culegerii pentru clasa a XII-a și modele de subiecte pentru examenul de bacalaureat. Astfel, profesorul de limba și literatura română poate găsi în aceste culegeri resurse bogate pentru activitatea la clasă și pentru conceperea testelor de evaluare, iar elevii pot să se autoevalueze după încheierea unor unități de învățare sau la finalul semestrului/anului școlar.

De asemenea, am încercat să valorificăm experiența noastră didactică în realizarea acestor culegeri, insistând mai ales pe dimensiunea lor practică, aplicată, scopul nostru primordial fiind acela de a oferi instrumente de lucru de valoare, raportate atât la conținuturile programei școlare, cât și la interesul elevilor.

Sperăm ca aceste culegeri să se dovedească utile și vă dorim mult succes în studiul limbii și literaturii române!

Autoarele

TESTE ÎNȚIALE

- Pentru rezolvarea corectă a tuturor cerințelor din Partea I și din Partea a II-a se acordă 78 de puncte. Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 12 puncte. Din oficiu se acordă 10 puncte.
- Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.

TEST ÎNȚIAL 1

Partea I

(48 de puncte)

A. Citește cu atenție textul următor, apoi răspunde cerințelor de mai jos:

*La mijloc de codru des
Toate păsările ies,
Din huceag de aluniș
La voiosul luminiș,
Luminiș de lângă baltă,
Care-n trestia înaltă
Legănându-se din unde,
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare
Și de păsări călătoare,
Și de lună și de stele
Și de zbor de rândunele
Și de chipul dragei mele.*

(Mihai Eminescu, *La mijloc de codru des*)

1. Transcrie un cuvânt format prin derivare și altul prin schimbarea valorii gramaticale. **6 puncte**

.....
.....
.....

2. Extrage din text trei cuvinte din câmpul semantic al *naturii*. **6 puncte**

.....
.....

3. Explică rolul cratimei din structura: „care-n”. **6 puncte**

.....
.....
.....

4. Completează tabelul următor, precizând valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele menționate în coloana din stânga. **6 puncte**

Cuvântul	Valoare morfologică	Funcție sintactică
la mijloc de codru		
de lună		
dragei		

5. Extrage din text un predicat verbal și analizează-l. **6 puncte**

.....

.....

B. 1. Identifică în text două figuri de stil diferite. **6 puncte**

.....

.....

2. Explică, în maximum cinci rânduri, (aproximativ 50 de cuvinte) semnificația primelor patru versuri. **6 puncte**

.....

.....

.....

.....

3. Numește o trăsătură a genului liric care este ilustrată în textul dat. **6 puncte**

.....

.....

Partea a II-a **(30 de puncte)**

Redactează o compunere, de 8–10 rânduri (80–100 de cuvinte), în care să descrii un copac; folosește trei cuvinte/sintagme din textul citat și dă un titlu sugestiv acestei compuneri.

Cuvinte selectate:,,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor, nu este obligatorie. **Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.)

TEST INIȚIAL 2

Partea I

(48 de puncte)

A. Citește cu atenție textul următor, apoi răspunde cerințelor de mai jos:

*Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt;*

*Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri.*

(Mihai Eminescu, *Dorința*)

1. Transcrie un cuvânt format prin derivare și altul prin compunere.

6 puncte

.....

2. Extrage din text trei cuvinte din câmpul semantic al *naturii*.

6 puncte

.....

3. Explică rolul cratimei în al doilea vers.

6 puncte

.....

4. Completează tabelul următor, precizând valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele menționate în coloana din stânga.

6 puncte

Cuvântul	Valoare morfologică	Funcție sintactică
un cânt		
adormind		
deasupra noastră		

5. Extrage din text un predicat verbal și analizează-l.

6 puncte

.....

B. 1. Identifică în text două figuri de stil diferite.

6 puncte

.....
.....

2. Explică, în maximum cinci rânduri, (aproximativ 50 de cuvinte) semnificația primei strofe.

6 puncte

.....
.....
.....
.....
.....

3. Numește o trăsătură a genului liric care este ilustrată în textul dat.

6 puncte

.....
.....

Partea a II-a

(30 de puncte)

Redactează o compunere, de 8–10 rânduri (80–100 de cuvinte), în care să descrii o pădure; folosește trei cuvinte/sintagme din textul citat și dă un titlu sugestiv acestei compuneri.

Cuvinte selectate:,,

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor, nu este obligatorie. **Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2p.)